

Samlet evaluering af socialrådgiverordning i dagtilbud og skoler

Varde Kommune - Maj 2015

Baggrund og formål med evalueringen

I 2012 iværksatte Varde Kommune socialrådgiverordningen. Socialrådgiverordningen indebærer, at alle kommunale dagtilbud og folkeskoler har en fast socialrådgiver tilknyttet. Socialrådgiveren har ikke myndighedskompetencer og er således udelukkende tiltænkt at understøtte dagtilbuds og skolers tidlige og forebyggende indsats, før der eventuelt er behov for en særlig støtte via Børn, Unge og Familieafdelingen.

Evalueringens formål er at undersøge, hvorvidt de involverede parter har oplevet, at socialrådgiverordningen har bidraget til en øget tværfaglig indsats i den tidlige indsats, så børn og unge i mistrivsel opdages tidligere og der dermed kan iværksættes en forbedret indsats. Evalueringens resultater indgår i vurderingen af, hvordan socialrådgiverordningen kvalificeres yderligere fremover.

Evalueringen er foretaget af konsulenter fra Sekretariatet Børn og Unge samt Børn, Unge og Familieafdelingen. Evalueringen har bestået et digitalt spørgeskema til alle skole- og dagtilbudsledere med efterfølgende to fokusgruppeinterviews med henholdsvis dagtilbuds- og skoleledere i efteråret 2014. Dette er i foråret 2015 suppleret med interviews af ledere fra de øvrige fagområder, direktøren, samt fokusgruppeinterview med repræsentanter fra andre faggrupper (PPR, socialrådgivere og SSP).

Socialrådgiverordningens formål

Formålet med socialrådgiverens indsats i dagtilbud og skoler er:

- at understøtte en tidlig indsats således at børnenes/elevens vanskeligheder ikke udvikler sig.
- at sagen hurtigt bringes videre til rette hjælpesystem – eksempelvis til modtageteamet i Børn, Unge og Familieafdelingen.
- at fremme kommunikationen mellem familien/skolen/dagtilbuddet og Børn, Unge og Familieafdelingen.
- at understøtte dagtilbud og skoler i udarbejdelsen af kvalificerede underretninger og udtalelser om børn/elever, der hører under Servicelovens bestemmelser.
- mulighed for at rådgive børn, unge og forældre via kortere rådgivningsforløb.

Socialrådgiverne skal således understøtte dagtilbud og skoler i arbejdet med sårbare børn og unge samt børn og unge i faldende trivsel. Dette indebærer understøttelse af inklusion i alment systemet, og socialrådgiveropgaven er udelukkende tiltænkt den tidlige forebyggende indsats med fokus på at understøtte dagtilbud og skolers indsats, før der eventuelt er behov for en særlig støtte via Børn, Unge og Familieafdelingen.

Socialrådgiveren på skoler/dagtilbuds konkrete opgaver:

- Tilbyde individuel rådgivning til pædagoger, lærere og institution/skoleledelse i forhold til konkrete børn/elever der er bekymring for.
- Vejlede institutionen og skolen i, hvornår og hvordan der afholdes tværfaglige rådgivningsmøder.
- Deltage fast i de tværfaglige koordineringsmøder og andre tværfaglige fora på institutionen/skolen, hvor børn/elever der er bekymring for, drøftes.
- Indgå i en fast arbejdsgang vedr. underretninger til Børn, Unge og Familieafdelingen, så en evt. underretning altid drøftes med socialrådgiveren først.
- Indgå i institutionens/skolens arbejdsgang vedr. håndtering af børn/elever med bekymrende og ulovligt fravær.
- Rådgivning af pædagoger og lærere kan også finde sted gennem oplæg om mulighederne i det sociale system, lovgivningens rammer eller andre relevante temaer, således at dagtilbud og skolers viden på området opkvalificeres.

Det er vigtigt at pointere, at socialrådgiverne ikke er sagsbehandlere i Børn, Unge og Familieafdelingen. Hvis et barn/en ung allerede har en sag i Børn, Unge og Familieafdelingen, er det således sagens tilknyttede socialrådgiver som dagtilbud, skoler og forældre mv. samarbejder med.

Den oprindelige beskrivelse af socialrådgiverfunktionen i daginstitutioner og på skoler er vedlagt evalueringen som bilag.

Opsamling og konklusioner fra spørgeskemaundersøgelse og interviews

Skole- og dagtilbudsledere

Evalueringen af socialrådgiverordningen er metodisk baseret på en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse efterfulgt af fokusgruppeinterview. Spørgeskemaet er sendt til 51 skole- og dagtilbudsledere, hvoraf 45 ledere har besvaret spørgeskemaet. 19 skoleledere/filialledere/afdelingsledere og 26 dagtilbudsledere/daglige ledere har svaret på spørgeskemaet.

Fokusgruppeinterview er afholdt med henholdsvis tre skoleledere og tre dagtilbudsledere. Respondenterne i fokusgruppeinterviewene er udvalgt på baggrund af spørgeskemabesvarelserne, så flest mulige holdninger til socialrådgiverordningen blev repræsenteret og uddybet i fokusgruppeinterviewene.

Skole- og dagtilbudsledere er generelt tilfredse med ordningen: 84 % af skolelederne og 73 % af dagtilbudslederne er "tilfredse" eller "meget tilfredse" med socialrådgiverordningen. Samtidig viser evalueringen dog, at det er forskelligt, hvordan socialrådgiveren i praksis fungerer i skoler og dagtilbud hverdag. Nogle skoler og dagtilbud benytter sig således ofte og aktivt af socialrådgiveren – mens andre i begrænset omfang gør brug af deres lokalt tilknyttede socialrådgiver.

Socialrådgiverens tilgængelighed

Dagtilbuds- og skoleledere oplever overvejende, at socialrådgiveren er tilgængelig. Dagtilbudslederne oplever dog, at socialrådgiveren er mere tilgængelig end skolerne, hvilket i fokusgruppeinterviewene bl.a. forklares ved at dagtilbuddene kan have lettere ved at tale med socialrådgiveren i løbet af dagen, hvor skolerne er afhængige af, at kontakten foregår udenfor elevernes undervisningstid. Det blev nævnt, at det fortsat lokalt bør besluttes, hvorvidt og hvilke mødetider socialrådgiveren har på skolen/i dagtilbuddet.

Socialrådgivernes kontakt til forældrene, blev italesat som en udfordring i forhold til at finde den rette form og tidspunkt, hvor socialrådgiverne kunne opnå kontakt med forældrene. Samlet var der i fokusgruppeinterviewene dog enighed om, at det var vigtigt, at socialrådgiveren var aktiv initiativtager til kontakten til forældrene.

Hvem gør brug af socialrådgiveren

Samlet angiver 63 % af skolelederne og 61 % af dagtilbudslederne, at de "i meget høj grad" eller "i høj grad" gør brug af socialrådgiverordningen. Samtidig dannes et billede af, at socialrådgiverordningen i højere grad benyttes af dagtilbuds- og skoleledere frem for af medarbejdere.

Skoler og dagtilbuds brug af socialrådgiverordningen uddybes i fokusgruppeinterviewet til at være afhængig af tre overordnede parametre; socialrådgiverens kompetencer, socialrådgiverens tilgængelighed lokalt og hvorvidt skolen/dagtilbuddet reelt har relevante opgaver til socialrådgiveren.

Socialrådgiverens arbejde med den tidlige og forebyggende indsats

I forhold til hjælp til vejledning oplever 74 % af skolelederne og 73 % af dagtilbudslederne i "meget høj" eller "i høj grad", at de bliver hjulpet af socialrådgiveren i spørgsmål vedrørende et barn. Der er dog henholdsvis 26 % af skolelederne og 16 % af dagtilbudslederne der blot "i nogen grad" eller "mindre grad" oplever, at de bliver hjulpet af socialrådgiveren i spørgsmål vedrørende et barn.

Samlet oplever henholdsvis 27 % af skolelederne og 50 % af dagtilbudslederne ”i meget høj” eller ”i høj” grad, at socialrådgiverordningen har medført, at der er iværksat en tidligere indsats, så børnenes vanskeligheder ikke udvikler sig. 63 % af skolelederne har besvaret ”i nogen grad” eller ”i mindre grad” til spørgsmålet og 39 % af dagtilbudslederne har besvaret ”i nogen grad”, ”i mindre grad” (én leder har svaret ”slet ikke”), hvilket indikerer, at der er et forbedringspotentiale i forhold til, at socialrådgiverordningen fremadrettet i højere grad understøtter iværksættelse af tidlig indsats – eller at kendskabet og formålet med ordningen tydeligere udbredes.

Af fokusgruppeinterviewene fremgår det, at det opleves, at socialrådgiverordningen har medført en hurtigere, forebyggende og tidligere indsats i de tilfælde, hvor skoler og dagtilbud har en tæt dialog og et godt samarbejde med socialrådgiveren, og hvor socialrådgiveren løbende er tilgængelig i forhold til råd og vejledning. I de tilfælde hvor den tætte dialog og samarbejde udebliver, er oplevelsens af socialrådgiverordningens påvirkning i forhold tidlig indsats mere begrænset.

Den tætte dialog og samarbejde opleves af skole- såvel som dagtilbudsledere i høj grad personafhængigt, hvilket fremgår af fokusgruppeinterview såvel som spørgeskemaets kommentarfelt.

Samlet oplever, henholdsvis 32 % af skolelederne og 54 % af dagtilbudslederne ”i meget høj” eller ”i høj” grad, at socialrådgiverordningen har understøttet barnets adgang til rette hjælpesystem. 63 % af skolelederne har besvaret ”i nogen grad”, ”i mindre grad” eller ”slet ikke” til spørgsmålet og 35 % af dagtilbudslederne har besvaret ”i nogen grad” eller ”i mindre grad”, hvilket indikerer, at der er et forbedringspotentiale her. I fokusgruppeinterviewene med skolelederne blev det uddybet, at nogle skoleledere oplever, at socialrådgiveren kan have manglende overblik, over hvad der er af muligheder af hjælpesystemer. Skolelederne foreslog på den baggrund, at der bliver lavet et overblik over mulige hjælpesystemer.

Samlet oplever henholdsvis 53 % af skolelederne og 61 % af dagtilbudslederne ”i meget høj” eller ”i høj” grad, at socialrådgiverordningen har understøttet arbejdet med kvalificering af underretninger. 48 % af skolelederne har besvaret ”i nogen grad”, ”i mindre grad” eller ”slet ikke” til spørgsmålet og 34 % af dagtilbudslederne har besvaret ”i nogen grad” eller ”i mindre grad”, hvilket indikerer, at der også her er et forbedringspotentiale her. I fokusgruppeinterviewene fremgik det dog, at dagtilbuds- og skoleledere overvejende oplevede, at de kunne få hjælp til at udarbejde underretninger, hvis behovet var til stede, men at skoler og dagtilbud ikke altid fandt socialrådgiverens hjælp nødvendig.

Samlet oplever, henholdsvis 53 % af skolelederne og 46 % af dagtilbudslederne ”i meget høj” eller ”i høj” grad, at socialrådgiverordningen har fremmet kommunikationen med det sociale system. Da 37 % af skolelederne har besvaret ”i nogen grad” eller ”i mindre grad” til spørgsmålet og 39 % af dagtilbudslederne har besvaret ”i nogen grad” eller ”i mindre grad”, er der således ligeledes et forbedringspotentiale i forhold til at skoler og dagtilbud fremadrettet i højere grad oplever, at socialrådgiverordningen fremmer kommunikationen med det sociale system, indenfor de givne rammer socialrådgiveren i skoler og dagtilbud kan agere. Skole- og dagtilbudslederne forklarer uddybende, at det indimellem kan være en udfordring at socialrådgiveren tilknyttet skoler og dagtilbud ikke besidder myndighedskompetencen. Dette kan bl.a. skabe usikkerhed i forhold til forældrene, samt hvilken information skoler og dagtilbud må få oplyst, hvis et barn overgår til myndighedsdelen. Skoler og dagtilbud kan i den sammenhæng indimellem savne, at socialrådgiveren orienterer dem indenfor de lovgivningsmæssige rammer.

Øvrige fagchefer og ledere (PPR, Børn, Unge og Familie, skoleområdet og dagtilbudsområdet)

Der er stor enighed om, at ordningen er et rigtigt skridt i forhold til at sikre en tidlig indsats, og at der skal arbejdes på at forbedre og styrke ordningen.

Alle ser i ordningen mulighederne for:

- tidligere, hurtigere og mere kvalificeret indsats – både i almenområdet og ved eventuelle forebyggende foranstaltninger

- forbedret kvalitet i underretninger – både i forhold til, om der skal sendes en underretning og hvad der konkret skal beskrives
- at de rette fagpersoner kontaktes og inddrages

Alle er dog samtidigt bevidste om, at der har været stor forskel på, hvordan ordningerne er kommet i gang og hvordan de fungerer i praksis i det enkelte lokalområde.

Der peges på følgende årsager:

1. Personafhængigt – det er en sårbar samarbejdsrelation, når der er tale om få personer
2. Ledelsesmæssigt fokus
3. Forskelligt behov, idet der er forskel på områderne med hensyn til antal børn og familier med sociale vanskeligheder og graden af de sociale problemer
4. Forskelligt syn på barnet/familien og mulige løsninger – der kræves her stor forståelse og vilje til at sætte sig ind i andre fagpersoners virkelighed og hverdag

Både skole- og dagtilbudschefen vurderer, at der skal sættes lokalt ind, hvis ordningen skal forbedres. Det skal identificeres, hvor ordningen ikke fungerer optimalt og det skal herefter i et lokalt samarbejde undersøges, hvad der er problemet, og hvad der kan gøres. Begge ser samtidig flere steder, hvor ordningen fungerer rigtig godt, hvorfor det ikke nødvendigvis vil hjælpe med fælles tiltag.

Fra Børn, Unge og Familieafdelingen vurderes kvaliteten af underretningerne at være blevet bedre og have direkte sammenhæng med ordningen. Der ses dog et stort resurseforbrug forbundet med ordningen, de steder, hvor ordningen ikke anvendes tilstrækkeligt. Her ses en del af løsningen at være at foretage en socio-økonomisk vurdering ved tildeling af ressourcer lokalt.

Der ses desuden en tendens til, at nogle socialrådgiverne efterhånden bruger mere tid på forløb (nogle over halve år) med familierne og mindre på den rådgivende del i forhold til dagtilbud og skoler, hvilket ikke var formålet med ordningen.

Fra både Børn, Unge og Familieafdelingen og PPR opleves det, at samarbejdet mellem de lokale skole- og dagtilbudssocialrådgivere og rådgiverne i myndighedsafdelingen kunne være tættere, mere fleksibelt og hurtigere i det enkelte tilfælde.

Repræsentanter for andre faggrupper (rådgivere i modtageteam/sagsbehandlerteams, PPR-psykolog og SSP-konsulent)

Generelt opleves ordningen som positiv og nødvendig i forhold til at forbedre den tidlige indsats. Især SSP-konsulenten er meget positiv og ser en klar forbedring i forhold til, at der er øget viden tilgængelig lokalt – både i forhold til rådgivning ved tidlig opsporing og i forhold til at komme videre til den rette faglige hjælp.

Her peges desuden på, at både SSP, skoler, men efterhånden også forældre gør brug af den lokale socialrådgiver for et anonymt råd. Den lokale socialrådgiver opleves ikke i så høj grad som en myndighedsperson, men mere som "en fra skolen", hvilket opleves mere trygt for forældrene. SSP-konsulenten ser desuden en effekt i, at socialrådgiveren har hjulpet skolen til at se, hvad de selv kan gøre for at medvirke til løsningen af problemet lokalt. Fra SSP-konsulenten fremhæves det, at ordningen bør fastholdes og styrkes. Det ses desuden som en styrke, at den samme lokale socialrådgiver også sidder med i det lokale SSP-udvalg.

Alle giver udtryk for, at der er store lokale forskelle på, hvordan ordningen fungerer. Dette skyldes i nogen grad enkeltpersoner, samt hvordan ledelsen har taget imod ordningen. Der er en opmærksomhed på ikke at skabe "modstand" fra skolen ved eksempelvis at kritisere kvaliteten af underretninger eller lignende, og der er et meget stort fokus på være en hjælp og støtte for skolerne og forældrene. Desuden oplevedes i begyndelsen en usikkerhed i forhold til, hvad ordningen gik ud på, hvilket betød, at ordningen lige skulle

køres ind. Mange steder, har man oplevet, at skoler har taget meget positivt imod ordningen, når de opdagede mulighederne for rådgivning og hvilke ressourcer, der er at trække på andre steder i systemet.

Det nævnes desuden, at der fortsat er behov for at afklare lokalt, hvilke opgaver de enkelte faggrupper har, så der ikke sker overlap med risiko for forvirring. Dette ses tydeligst mellem psykologer og skole-dagtilbudssocialrådgiverne.

At der er lokale forskelle på, hvor meget ordningen bliver anvendt opleves desuden også at hænge sammen med, at der reelt er et forskelligt behov/forskellige grader af sociale problemer i de forskellige lokalområder.

Det nævnes at være et opmærksomhedspunkt fra modtageteamet, at der i nogen grad opleves øget afstand mellem den lokale socialrådgiver og modtageteamet/den øvrige myndighedsrådgivning. Her kunne man i nogle tilfælde ønske sig, at der var søgt rådgivning i modtageteamet på et tidligere tidspunkt.

Bilag - Beskrivelse socialrådgivere i daginstitutioner og på skoler

Socialrådgivere i daginstitutioner og på skoler

Socialrådgivere i daginstitutioner og på skoler, er en del af Børn, Unge og Families forebyggelsesstrategi. Funktionen skal ses som en styrkelse af den tidlige og forebyggende indsats rettet mod sårbare børn og unge.

Fra August mdr. 2012 vil alle skoler, uddannelsesinstitutioner (indtil det 18. år) og dagtilbud have tilknyttet en fast socialrådgiver. Ressourcerne vil blive fordelt på baggrund af elev/børnetallene i de enkelte institutioner og skoler og med udgangspunkt i de fælles ledede institutioner.

Formål

Socialrådgiverne fungerer som Børn, Unge og Families forpost og skal i samarbejde med institutionen og skolen sikre, at relevant støtte til småbørn og elever tilbydes så tidligt som muligt.

Formålet med socialrådgiverens indsats i daginst. og skoler er:

- At yde en tidlig indsats, således, at børnenes/elevers vanskeligheder ikke udvikler sig.
- At sagen hurtigt bringes videre til rette hjælpesystem – eks. til tværfaglig rådgivningsmøde eller børnefaglig undersøgelse.
- At fremme kommunikationen mellem familien/skolen/institutionen og det sociale system.
- At understøtte daginstitutioner og skoler i udarbejdelsen af kvalificerede underretninger og udtalelser om børn/elever med behov for særlig støtte
- Understøtte fastholdelse i det almene system samt medkoordinering af indsatsen for de børn/elever der hører under Servicelovens bestemmelser.
- Mulighed for at rådgive børn, unge og forældre via kortere rådgivningsforløb.

Socialrådgiverne skal således understøtte inst./skolen i arbejdet med børn og unge i faldende trivsel samt sårbare børn og unge. Dette indebærer bl.a. understøttelse af inklusion (fastholdelse) i alment systemet samt medkoordinering af indsatsen for de børn og unge, der hører under SEL kap 11. – åben rådgivning og vejledning. Socialrådgiveropgaven er således udelukkende tiltænkt den tidlige forebyggende indsats med fokus på at understøtte inst./skolens indsats, før der er behov for en særlig støtte via BUF. Socialrådgiverne er ikke sagsbehandlere i sager i BUF. Hvis et barn/en ung har en sag i BUF er det således pgl socialrådgiver som institutioner, skoler og forældre mv. samarbejder med.

Socialrådgiveren er ansat i BUF, men bruger størstedelen af sin tid på institutionen/skolen. Nedenfor beskrives de forskellige funktioner socialrådgiveren varetager på institutionen/skolen og i BUF

Socialrådgiveren på institutionen/skolen

Socialrådgiveren skal indgå som en naturlig del af institutionens/skolens liv og organisering og sikre tilknytningen til BUF. Det betyder, at socialrådgiveren primært skal opholde sig på institutionen/skolen.

Konsulentens primære opgave i forhold til den enkelte institution/skole er således, at indgå i et tæt samarbejde med institution, skole, familie, andre tilknyttede ressourcepersoner.

Konsulenten skal således indgå i de fora på institutionen/skolen, hvor personale og andre ressourcepersoner drøfter elever og familier, der er bekymring for og være med til at kvalificere arbejdet.

Herudover skal konsulenten med sin socialfaglige indsigt være med til at udvikle

strukturer, der støtter op omkring arbejdet med de elever og familier der er bekymringer for.

Konsulenten skal være et kendt ansigt blandt pædagoger, lærere og forældre, og kan derfor deltage i f.eks. forældremøder eller andre arrangementer, hvor både børn/elever og deres forældre er til stede.

Det aftales mellem (virksomhedsleder, teamleder i BUF, skolechefen, dagtilbudschef/leder), hvilke typer møder, fora og aktiviteter socialrådgiveren skal deltage i.

Konkret varetager socialrådgiveren følgende funktioner:

Rådgivning til pædagoger, institutioner, lærere og skole

Rådgivning til pædagoger, lærere og andre personer tilknyttet institutionen eller skolen vedrørende problemstillinger i forhold til konkrete børn og familier, forslag til løsninger, hjælp til udarbejdelse af plan for indsatsen for barnet i institutionen, skolen og formidling af relevante kontakter.

En væsentlig funktion for konsulenten er at vejlede institutionen og skolen i, hvornår og hvordan der afholdes tværfaglige rådgivningsmøder - eller underrettes til BUF, således at BUF's indsats kan iværksættes rettidigt.

Konkret skal socialrådgiveren :

Tilbyde individuel rådgivning til pædagoger, lærere og institution/skoleledelse i forhold til konkrete børn/elever der er bekymring for.

Deltage fast i de tværfaglige rådgivningsmøder og andre tværfaglige fora (ABC) (SSP) på institutionen/ skolen, hvor børn/elever der er bekymringer for, drøftes.

Indgå i en fast arbejdsgang vedr. underretninger til BUF, således en evt. underretning altid drøftes med socialrådgiveren.

Indgå i institutionens/skolens arbejdsgang vedr. håndtering af børn/elever med bekymrende og ulovligt fravær

Rådgivning af pædagoger og lærere kan også finde sted gennem oplæg om mulighederne i det sociale system, BUF's opbygning, lovgivningens rammer eller andre relevante temaer, således at pædagoger, lærere og ledelses viden på området opkvalificeres.

Koordinering af institutionens/skolens og Børn, Unge og Familie's indsats:

I de tilfælde, hvor institutionens/skolens egne tiltag ikke er tilstrækkelige til at sikre barnets trivsel i institutions/skole sammenhæng, eller hvis andre ressourcepersoner ikke har kunnet afhjælpe vanskelighederne, f.eks. gennem

rådgivning af forældre og barn, skal konsulenten understøtte skolen i udarbejdelse af en skriftlig underretning til BUF. Konsulenten skal altid opfordre til forældreinddragelse i forbindelse med udarbejdelse af underretningen.

Når institutionen/skolen har udarbejdet en underretning, er det en væsentlig funktion for konsulenten, at sikre at institutionen/skolen ved, hvad deres andel af det videre arbejde med barnet

og familien er.

Ved en underretning til BUF er det ligeledes vigtigt, at konsulenten overbærer sin eventuelle viden om institutionens/skolens indsats, til Modtageteamet, således at en vurdering af, hvorvidt der skal startes en børnefaglig undersøgelse op bunder i mest mulig viden. Videregivelse af viden skal ske i samarbejde med institutionen/skolen.

Hvis Modtageteamet vurderer, at der ikke er grundlag for en børnefaglig undersøgelse kan konsulenten efter aftale med Modtageteamet have en rådgivningsrolle i forhold til institutionens/skolens videre indsats for barn og familie.

Samarbejde med relevante ressourcepersoner

For at styrke en tidlig, tværfaglig og helhedsorienteret indsats skal konsulenten samarbejde med institutionens/ skolens øvrige relevante professionelle

Eksempelvis institutionens/skolens ledelse, lærere, AKT lærere, integrationsmedarbejdere, PPR, UU vejledere, sundhedsplejersker, inklusionspædagoger m.fl., når der i konkrete tilfælde opstår behov herfor. Det kan f.eks. være i forbindelse med henvisning til en relevant indsats for eleven og familien eks. beslutninger fra de tværfaglige rådgivningsmøder.

Rådgivning til børn og deres forældre

I rådgivning af elever og deres forældre indgår eksempelvis rådgivning om BUF's sagsbehandling, viften af tilbud til udsatte børn og unge i kommunen generelt samt formidling af relevante kontakter for at etablere en indsats for barnet, eleven eller hele familien.

Konsulentens rådgivningstilbud til elever, forældre og småbørnsforældre falder under Servicelovens § 11, stk. 3 om åben rådgivning og vejledning, hvor rådgivning, undersøgelse og behandling kan gives, hvis barnets eller den unges vanskeligheder ikke er så store, at betingelserne for særlig støtte efter Servicelovens er opfyldt. (§11.4)

Målgruppen for denne indsats er således børn og elever, der viser tegn på sociale og/eller adfærdsmæssige problemer, men hvor problemerne ikke vurderes, at være så store, at der kan blive tale om egentlige foranstaltninger.

For ovennævnte målgruppe, er det derfor muligt for konsulenten at gennemføre kortere intensive - eller længerevarende samtaleforløb med barnet og/eller forældre.

Det skal dog understreges, at hvis det viser sig, at der er behov for andet end rådgivning, f.eks. forebyggende foranstaltning efter serviceloven, gælder de almindelige regler for underretning og opstart af en børnesag.

Udover individuelle samtaleforløb kan konsulenten i særlige tilfælde også tilbyde grupperådgivningsforløb til en gruppe af elever med lignende vanskeligheder, f.eks. i forhold til skilsmisse, mobning eller lignende. Rådgivning af elever kan også finde sted gennem oplæg i klasser om relevante temaer, eks. børns rettigheder, vold i hjemmet eller rådgivningsmuligheder for børn og unge.

Konsulenten kan endvidere, efter aftale med institutionens/skolens ledelse, varetage en opsøgende funktion - herunder en opsøgende aktivitet i forhold til bekymrende fravær.

Det kan f.eks. betyde, at konsulenten tager på hjemmebesøg, for at levere rådgivning til familien.

Det er institutionen/skolen der har det endelige ansvar for handling på et barn eller ung der er

bekymring for. Konsulenten eller andre ressourcepersoner på skolen kan godt fungere som tovholdere i eks. fraværssager, men det endelige ansvar ligger hos institutions/skoleledelsen, idet konsulenten varetager en konsultativ funktion og dermed ikke kan varetage myndighedsansvaret.

Alt skriftligt materiale udarbejdet af skolen eller institutionen vedr. et barn eller en ung der er bekymring for, underskrives og afsendes fra institutionen eller skolen.

Udover ovenstående kernefunktioner kan konsulenten indgå i institutionens/skolens generelle arbejde med trivsel. Det kan eks. være på skolen generelt såvel som i klasser, eller specifikke grupper i en klasse.

F.eks. i forbindelse med udarbejdelse af retningslinjer for skolens arbejde med mobning, håndtering af børn i sorg mv. Det kan også være udviklingsarbejde i klassereg i forhold til lignende problemstillinger, hvor der er fokus på at igangsætte positive forandringer i en større eller mindre gruppe, med det formål at højne den enkelte elevs trivsel.

Funktioner i BUF

Socialrådgiveren skal være i regelmæssig dialog med BUF i forhold til konkrete brobygningssager, visitationsmøder i Modtageteamet mv.

Derfor deltager socialrådgiveren i egentlige møder med Modtageteamet. Formålet med disse møder er, at konsulenten fortsat kender niveauet for, hvornår der er ”bekymring nok” til at der iværksættes en børnefaglig undersøgelse.

Socialrådgiveren er udelukkende forebyggende og har således ikke myndighedsansvar og skal ikke skal udføre sagsbehandling i forbindelse med sager, der involverer børn, elever og familier. I forbindelse med familier, der har eller skal have kontakt til BUF, som socialrådgiveren kender til, kan socialrådgiveren bidrage med viden samt fremme kommunikationen mellem familierne og myndighedsrådgiveren, hvis myndighedsrådgiveren finder det relevant.

Hvis en underretning ikke munder ud i en børnefaglig undersøgelse og der ikke er andre relevante henvisningsmuligheder, kan socialrådgiveren efter aftale med teamlederen opstarte egne samtaleforløb med barnet/eleven og/eller familien.

Det er dog rådgiverfunktionen. der er den primære funktion, hvorfor samtaleforløb ikke må etableres i et omfang, der blokerer for rådgiverfunktionen. I stedet skal BUF's øvrige §11.3 og 4 primært anvendes – eks. via henvisning til ”Åben Rådgivning” ved Familiehuset.

Socialrådgiveren har også en funktion i forhold til at formidle ’institutions/skoleverdenen’ til BUF. Det kan f.eks. være introduktion til procedurer på skolerne samt viden om indsatser, skolerne gør brug af inden evt. underretning. Dette indebærer også, at konsulenten har en opgave i forhold til brobygge og fortælle om udviklingen på den enkelte institution/skole med henblik på at understøtte det fremadrettede samarbejde mellem BUF og institutionerne/skolerne i området.

Der er mange aktører involveret i ordningen, og der kan være behov for en større fleksibilitet, end disse rammer kan give. Det er virksomhedsleder i BUF der i samarbejde med teamleder for konsulenter og myndighed, skolechefen og leder af dagtilbud, der står for fordelingen af ressourcer mellem institutioner, skoler og BUF.

Tidsforbrug i socialrådgiverfunktionen

Socialrådgiverne er ansat i BUF, men den primære arbejdstid ligger på institution/skolen.

For at sikre dette skal socialrådgiveren som udgangspunkt være til stede og være synlig/tilgængelig på institutionen/skolen.